

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Udrag fra Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956", i Brorson, Hans Adolph: *Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956*, 1951-56, s. 522. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson03grval-shoot-idm140139952857920/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

samme melod. To paralleler hos Sprontes (I, 57: »Sanfte Ruhe og I. Føet-
selxung 30: »Ihd wie lange«) kommer vel næppe i betragtning. Ingen folkemelodier.
— F. 5775 (66 mel., en af G. Josephus). Z. 3685-3780.

XXIV

33 (315): O du min Immanuel —
60 (343): Op min død, op fra ddt ter —

TH Klendillet nr. 16 havde Brorson oversat »Nun das alte Jahr ist hin« i samme
strofe og med melodi hos Freylinga. 1704. Muligt er det denne, vi finder omsungen
hos Sand I, 95 a og c. Sand I, 95 b og III, 49 viser måske hen til andre pietist-
melodier, som ikke er sporet. Sand I, 103 og MM. 562 (svensk »Gudbr. 7) siger
mig intet. El. II, I, s. 23 er muligvis en ombygning af »Herre, jeg har handlet
ilde«. — F. 4945 (4 mel.). Z. 3313-3323 (3314 — også i F. — af Josephus i Schefflers
»Seelenlust« 1667 har svag lighed med Sand I, 95 b).

XXVIII

39 (322): Arme skrog går i tog —
40 (323): Goliath drog fra Gath —

De sært, men ens byggede strofer har forskelligt linjetal, Goliath-visen 23 uden
gentagelser, dialogen (Sv. 39) 26 + de 4 første udskrevet samt en ubestemt re-
pétitionsdel. Indtil videre kan det nok forsvares at betragte dem under eet. Brorson
kaldte selv nr. 40 »en kæmpevisen«, hvilket Brandes (Saml. skr. XII, 1902, s. 341) og
Brix (sml. skr. s. 310) forstår som folkevise. Metriak er det imidlertid en born-
rismangler (som »Fandebøn, godt det grove), Brorson benytter. En anvendelse i
kunstningen (Thielos Oder I, 1751, s. 25):

»Dejlighed / kærlighed
letteligen kan opvække.
Skønheds pragt / har en magt,
som os snart betage kan osv.

kommer næppe i betragtning p. gr. a. de skiftende mannlige og kvindelige vers-
udgange. En tysk tælleremse (Das Knaben Wunderhorn II, 1908, s. 347-350):

»Bons dies, Bockt / Del Grats, Blockt
Wo sind nun die Hosen, Bockt?»

varierer over det rytmiske motiv, sammentrækker eller udvider det. Melodien
ikke fundet.

Kun to folkemelodier er mig bekendt, en hos Sand (III, 19) og en, meddelt mig
i juli 1953 af lektor Aif Bo, Lyngby (den har været min kone bekendt fra afd.
læge Ellen Hallas og begynder (alm. bogstaver for 1/4-dels noter, krusiverede for
1/2-noter): e' e' e' / g g e). Ingen af dem røber ældre forbilleder. Bernerimsmanieren
gør det imidlertid nærliggende at tænke på den udbredte franske vise »Ah, vous
dirai-je, Maman«, kendt herhjemme til tekster som »A B C D E F G« og i varianter
til »Jeg gik mig over sø og land«, »Skære, skære havre« og »Bro, bro krille«
(se »La Clé du Caveau«, Paris 1810, nr. 25, og Schior. I, 1824, m. leu. til W. Danskort
om de tyske, svenske og norske melodiformer). Noteret med bogstaver som for
strulle Goliath-visen da lyde:

2/4 /: g g g / a a g / f f e e / d d e /
/ g g f / e e d / g g f / e e d /
/ e e g / a a g / f f e e / d d e /

Naturligvis kun en gisting.